

ת"פ 37679/03/18 - יבגני לוזה נגד מדינת ישראל, בנק לאומי, סניף רח' עמק הברכה 23, תל אביב, בנק הפועלים, סניף רח' הירדן, רמת גן

בית משפט השלום בחדרה

ת"פ 37679-03-18 מדינת ישראל נ' לוזה

בפני כבוד השופטת רקפת סגל מוהר
מבקש יבגני לוזה
באמצעות עוה"ד עדי כרמלי וארז אלוש
נגד משיבים
1. מדינת ישראל (משיבה פורמאלית)
2. בנק לאומי, סניף רח' עמק הברכה 23, תל אביב
3. בנק הפועלים, סניף רח' הירדן, רמת גן

החלטה

לפני בקשה לפי סעיף 6 לפקודת בזיון בית משפט.

רקע

1. בתאריך 18.3.18 הגישה משיבה 1 כנגד המבקש כתב אישום הנושא 10 אישומים בהם מיוחסות לו עבירות מרמה והונאה בכרטיסי חיוב, לפי סעיפים 415 לחוק העונשין תשל"ז-1977 וחוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986.
2. המבקש מואשם בכך שבימים 19.2.18 ו- 28.2.18, במהלך משיכות מזומנים שבוצעו על ידי 10 מתלוננים שונים, בסניפי בנק לאומי ברח' עמק הברכה 23 בתל אביב (משיב 2) ובנק הפועלים ברח' הירדן ברמת גן (משיב 3), הוא העתיק בעצמו או באמצעות מי מטעמו את פרטי כרטיסי החיוב שלהם, אלה נצרבו על גבי כרטיסים מגנטיים שאותם החזיק ברשותו. עוד נטען כי בהזדמנויות שונות במהלך התקופה מאז 23.2.18 ועד 8.3.18, בסניף בנק הפועלים בערערה, משך המבקש מחשבונות המתלוננים סכומי כסף המסתכמים בסך של 36,200 ₪ וניסה למשוך סכומים נוספים.
3. ביום 29.6.19 הגישו באי כח המבקש לבית המשפט בקשה למתן צו לקבלת מסמכים, במסגרתה בקשו כי אורה לשני סניפי הבנק המוזכרים בכתב האישום, אלה שבהם בוצעו מעשי העתקת פרטי כרטיסי החיוב של המתלוננים (המשיבים - בנק לאומי ברח' עמק הברכה בתל אביב ובנק

הפועלים ברח' הירדן ברמת גן), להמציא לידיהם את סרטוני האבטחה של הכספומטים שלהם במועדים הרלבנטיים להעתקה. בתום דיון שהתקיים בפני ביום 1.7.19 במעמד ב"כ המאשימה וב"כ המבקש, לאחר שנתתי דעתי לנימוקי הבקשה ולעמדת המאשימה בקשר אליה, ונוכחתי לדעת כי בעוד שסרטוני האבטחה בהם תועדו משיכות הכספים הועברו לעיון המבקש, אזי הסרטונים בהם תועדו מעשי ההעתקה שקדמו לכך לא הועברו לעיונו וגם לא מצויים ברשות משיבה 1, החלטתי להעתר לבקשת באי כוחו והוריתי לשני סניפי הבנקים הנ"ל בצו, להמציא לידיהם את הסרטונים כדלקמן:

• משיב 2 התבקש להמציא לב"כ המבקש את סרטוני האבטחה של הכספומט בבנק מיום 19.8.18 החל מהשעה 00:00 ועד 24:00.

• משיב 3 התבקש להמציא לב"כ המבקש את סרטוני האבטחה של הכספומט בבנק מיום 28.8.18 החל מהשעה 00:00 ועד 24:00.

בהתאם להחלטתי היה על המשיבים להמציא לב"כ המבקש את הסרטונים בתוך 21 מיום מסירת הצו לידיהם.

4. דא עקא, שמשיבים 2 ו-3 לא מלאו אחר הצו, חרף המצאתו לידי נציגיהם כדין ע"י שליח מטעם ב"כ המבקש במסירה אישית - למר ענר, מנהל מחלקת העסקים במשיב 2, ולגב' רגינה, סגנית מנהל המשיב 3. גם בהמשך, לאחר שבהחלטתי מיום 6.8.19 אשר נמסרה אף היא לידי נציגיהם כדין, הוריתי למשיבים 2 ו-3 להבהיר מדוע טרם מילאו אחר הוראות הצו, הם לא עשו כן.

5. ביום 16.8.19 הגישו לב"כ המבקש את הבקשה המונחת לפני - בקשה לפי סעיף 6 לפקודת בזיון בית משפט - לכפות על המשיבים באמצעות קנס, לציית לאלתר להוראות הצו.

6. בשלב זה, ורק בעקבות החלטתי מיום 21.8.19 בה הוריתי למשיבים להגיב לבקשה ולהתייצב לדיון בה, התקבלו תגובות המשיבים בכתב, כדלקמן:

• משיב 2 הודיע כי "**אין באפשרותו להמציא את הסרטונים המבוקשים, זאת מאחר שצילומי האבטחה אינם נשמרים זמן כה רב**", ובתוך כך התנצל על העיכוב במתן המענה, ש"נבע מתקלה בתום לב ומהצורך לוודא שאכן אין אפשרות לאתר את סרטוני האבטחה וחלילה לא מזלזול בבית המשפט".

• משיב 3 הודיע גם הוא כי מאחר ש"צילומי האבטחה של הבנק נשמרים לתקופה קצרה בלבד", אזי במועד שבו הומצא לו הצו (3.7.19) הם כבר לא היו ברשותו.

עוד נכתב בהודעה כי "ככל וחלה התמהמהות במענה למידע המבוקש בצו, הרי שהדבר נגרם בשל שגגה בתום לב, ולא מתוך כוונה שלא לקיים את ההחלטה, אשר מיד כשהתקבלה החל הבנק בבירורים תוך כדי נסיון לבצע את ההחלטה לאלתר".

7. בהתייחסותם לתגובות המשיבים הבהירו ב"כ המבקש כי הם עומדים על בקשתם לחייב את המשיבים 2 ו-3 בתשלום קנס והוצאות, שכן אין להשלים עם התנהלות כזו שבה אלה לא הגיבו לצו שניתן נגדם, לא בקשו אורכות מתאימות ובכך גרמו להם ולבית המשפט לאבדן זמן יקר ולהוצאות כספיות מיותרות.

8. לדיון שהתקיים בפני ביום 30.10.19, התייצבו ב"כ המבקש, ב"כ משיבה 1 וב"כ משיב 2.

ב"כ משיב 3 לא התייצב, על אף שזומן כדן. במהלך הדיון חזרו ב"כ המבקש וב"כ משיב 2 על טיעוניהם שיפורטו להלן.

טיעוני הצדדים

9. בבקשתם בכתב מיום 16.8.19, טענו ב"כ המבקש כי לא זכו למענה כלשהו מהמשיבים 2

ו-3 למרות שהצו נמסר לידי נציגיהם ביום 2.7.19, וגם לא ממחלקות פניות הציבור של שניהם, אליהן פנו גם כן. ב"כ המבקש הפנו אל פסיקת בית המשפט העליון בע"פ 5177/03 **שמואל מור נ' דנציגר - משק פרחים "דן"** ובפסקי דין נוספים בהם נקבע כי תכליתו של סעיף 6 לפקודת בזיון בית משפט היא להבטיח מימושם וקיומם של צווים ולכן הטלת קנס על אתר יכולה לשכנע את מי שמפר את הוראות בית המשפט כי המשך אי הציות להוראה השיפוטית אינה כדאית. ב"כ המבקש בקשו כי אורה למשיבים 2 ו-3 למלא אחר הוראות הצו ואחייב אותם בנשיאת הוצאות הבקשה ושכר טרחתם בסך של 10,000 ₪.

10. גם לאחר שמשיבים 2 ו-3 הודיעו לבית המשפט (כחודשיים אחרי מתן הצו והמצאתו לידיהם ורק לאחר שנקבע מועד לדיון בבקשה, כאמור) כי הסרטונים נושאי הצו אינם מצויים עוד ברשותם שכן סרטונים מן הסוג הזה אינם נשמרים לאורך זמן, והתנצלו על העיכוב בהגשת התייחסויותיהם, הבהירו ב"כ המבקש כי הם עומדים על בקשתם מן הטעם ש"**אם ידעו, אדם או רשות ציבורית, כי באפשרותם לא לציית לצווי בית המשפט ולעשות ככל העולה על רוחם ובתוך כך לבזבז את זמנו היקר של בית המשפט וביום הדין להתנצל ולהתחיל מחדש, משל לא היו הדברים מעולם - נימצא מעקרים במידה רבה את סעיף 6 לפקודת בזיון בית המשפט מתכנו ולכך אין להסכין**".

11. בדיון שהתקיים בפני ביום 30.10.19, אליו לא התייצב נציג מטעם משיב 3 כאמור, הוסיפו ב"כ המבקש וטענו כי משיב זה רמס ברגל גסה את החובה שהוטלה עליו ע"י בית המשפט וכי התנהלות דומה לזו מצד אזרח היתה מקבלת תגובה חריפה, הן בדרך של הוצאת צו הבאה והן בסנקציה כספית.

12. ב"כ משיב 2 חזר וטען כי לצורך הגשת התייחסותו לצו נדרש הבנק להליך בירור פנימי שבסופו הסתבר כי הסרטונים אינם מצויים עוד ברשותו. לשאלותי החוזרות מדוע לא הגיב כלל ועיקר להחלטות שניתנו על ידי מאז 1.7.19 ועד להגשת תשובתו ביום 26.8.19, השיב ב"כ משיב 2 כי "**לאחר בדיקה עם הגורמים בבנק, ההחלטה מיום 6.8.19 לא התקבלה ... אנחנו גם לא צד בתיק... אכן ההודעה**

ניתנה באיחור..", מחה כנגד עתירת ב"כ המבקש לפסיקת הוצאותיו ואף העיר באמרו: "... דבריו הארוכים וחסרי התוכן של חברי מבהירים שהוא מנסה לקבל כספים מהבנק שלא בתום לב...".

דין והכרעה

13. לאחר שנדרשתי לנימוקי הבקשה ולתשובות שניתנו לה מצד משיבים 2 ו-3, דעתי היא כי דינה להידחות ככל שהיא נוגעת לרכיב הקנס, אך להתקבל ככל שהיא נוגעת לרכיב ההוצאות.

ואלה הם טעמי:

א. המסגרת הנורמטיבית

סעיף 6(1) לפקודת בזיון בית משפט קובע כי:

"בית המשפט העליון, בית משפט מיוחד שנתכונן על פי סעיף 55

של דבר המלך במועצה על ארץ ישראל 1922, בית משפט מחוזי,

בית משפט לפשעים חמורים, בית המשפט לקרקעות ובית משפט

השלום, תהא להם הסמכות לכופ אדם בקנס או במאסר, לציית

לכל צו שניתן על ידם והמצווה לעשות איזה מעשה או האוסר

לעשות כל מעשה".

ברע"א 3888/04 שרבט נ' שרבט קבע בית המשפט העליון:

"בית-משפט זה, בשורה ארוכה של פסקי-דין, ראה בהליך לפי

סעיף 6 לפקודה הליך המצוי בתחום הדמדומים שבין הליך

אזרחי "רגיל" להליך פלילי. ההליך נושא אופי מיוחד, באשר

אינו מטיל אחריות פלילית, אך הוא גם אינו הליך אזרחי

"טהור" במובנו הרגיל. אין הוא עונשי במהותו, ומטרתו

העיקרית להביא לאכיפת ההחלטה השיפוטית במבט צופה
עתידי. הסנקציה בהליך זה היא סנקציה של כפייה. ויודגש:
עניינו של ההליך במישור היחסים שבין הצדדים המתדיינים,
ואין הוא מיועד להטיל דופי במפר הצו או לפגוע בו... הליך
הביזיון נחשב הליך אכיפה קיצוני מאחר שהסנקציה בעקבותיו -
קנס או מאסר - עשויה להיות קשה ופוגעת, ולכן מקובל לראות בו
הליך שיורי, לאחר שההליכים האחרים האפשריים נבחנו או מוצו.
פסיקתו של בית-משפט זה חזרה והדגישה כי השימוש בכלי
אכיפתו זה שפגיעתו עשויה להיות קשה צריך להיות מוגבל רק
למקרים מתאימים, וכי אין להיזקק להליכי ביזיון בית-המשפט
כאשר קיימת דרך אחרת לביצוע ההוראה השיפוטית..."

ב. מאישורי המסירה שהונחו בפני עולה כי שליח מטעם המבקש מסר לנציגי משיבים 2 ו-3 את הצו שניתן על ידי ביום 1.7.19 כבר למחרת היום (2.7.19), וכי גם ההחלטה הנוספת מיום 6.8.19 בה הוריתי להם להסביר עד ליום 15.8.19 מדוע טרם מלאו אחר ההחלטה הראשונה, נמסרה לידיהם כדין (ר' אישורי המסירה בתיק בית המשפט). התייחסויות המשיבים לצו הוגשו לבית המשפט רק בימים 27.8.19 (משיב 2) ו- 5.9.19 (משיב 3) - לאחר שזומנו לדין בפני והזימונים נמסרו לידי נציגיהם במסירה אישית פעם נוספת.

ג. ב"כ משיב 2 אמנם התייצב לדין שהתקיים ביום 30.10.19, ואולם לא היתה בפיו תשובה מספקת לשאלתי מדוע משיב 2 כלל לא הגיב לשתי ההחלטות שניתנו על ידי כאמור (זו מיום 1.7.19 והאחרת מיום 6.8.19) - אף לא כדי לבקש שהות לשם בדיקת האפשרות לאיתור או שחזור הסרטונים, ולצערי גם ביקש לבטל את דברי ב"כ המבקש עוה"ד כרמלי אשר טען כי מדובר בהתנהלות לא ראויה שהסבה למבקש הוצאות מיותרות וגם גזלה מהזמן שלו ושל בית המשפט.

ד. משיב 3 התנהל גם הוא באופן דומה והגדיל לעשות באי התייצבותו לדין, ללא כל הסבר.

ה. מצב דברים זה אינו ראוי בעיני, עד מאוד.

בעוד שהעובדה שמשטרת ישראל נמנעה מתפיסת הסרטונים הנדונים במועד שבו הם היו עדיין זמינים ברשות משיבים 2 ו-3, תוכל לשמש את ב"כ המבקש במשא ומתן שהם מנהלים מול משיבה 1 בכל הנוגע לאופן סיום ההליך בעניינו של הלה, הרי שלהתנהלות משיבים 2 ו-3 והנזקים שנגרמו בעקבותיה - נזקים כספיים למבקש שהשתמש בשירותיו של שליח מסירה לשווא, ובזבוז זמנם היקר של באי כוחו ושל בית המשפט, לא יהא מזור אלא בחיובם בתשלום הוצאות.

ו. עם זאת, לנוכח מטרת ההליך לפי סעיף 6 לפקודת בזיון בית משפט, כפי שהובהרה לעיל, לא מצאתי בסיס לחיוב המשיבים או מי מהם בתשלום קנס אשר יכול היה לשמש כסנקציה של כפייה לו היה מסתבר כי הסרטונים מצויים ברשותם.

14. סוף דבר, הבקשה לחיוב מי מהמשיבים בתשלום קנס לפי פקודת בזיון בית המשפט נדחית.

עם זאת, לאור אופן התנהלותם של משיבים 2 ו-3 כפי שתואר לעיל, החלטתי לחייבם בתשלום הוצאות כדקלמן:

משיבים 2 ו-3 ישלמו למבקש הוצאות בסך של 1,000 ₪, כל אחד.

משיב 2 ישלם לב"כ המבקש ולאוצר המדינה הוצאות בסך של 1,500 ₪ לכל אחד.

משיב 3 ישלם לב"כ המבקש ולאוצר המדינה הוצאות בסך של 2,500 ₪ לכל אחד.

סכומים אלה יופקדו בקופת בית המשפט עד ליום 12.3.20.

המזכירות תשלח את החלטה לצדדים בדואר רשום.

ניתנה היום, כ' שבט תש"פ, 15 פברואר 2020, בהעדר הצדדים.